

Слід зазначити, що значну частину доходів зведеного бюджету України формує акцизний податок. Але, навіть після введення в дію Податкового кодексу України, а згодом внесення ряду змін до нього, пов'язаних з оподаткуванням підакцизних товарів, механізм справляння акцизного податку має цілий ряд недоліків, що пов'язані зі зменшенням її регулюючого впливу на виробництво і обіг підакцизних товарів.

До недоліків адміністрування акцизного податку в останні роки в Україні слід також зарахувати часті підвищення його ставок, зокрема, на нафтопродукти та алкогольні напої. Та попри це, питання про скасування цього податку в Україні за всі роки його адміністрування, на відміну від представника універсального акцизу – ПДВ, не порушувалося [3, с.23-24].

Не зважаючи на це, зростання ставок акцизного податку на паливно-мастильні матеріали та алкоголь, може заподіяти зменшення обсягів легального виробництва цих видів підакцизних товарів та насичення вітчизняного ринку більш дешевою контрабандною – фальсифікованою та нелегальною продукцією. А відтак збільшення розмірів штрафних санкцій за незаконне виробництво і тінювий обіг підакцизних товарів, на нашу думку, не зможе досить ефективно вплинути на тінювий ринок, адже завдяки цій діяльності він приносить досить великі прибутки.

Поряд з цим, зростання ставок акцизного податку, підвищення рівня штрафів за порушення

акцизного законодавства та посилення заходів державного контролю за виробництвом та обігом підакцизних товарів може змусити більшість із них розробляти нові й нові схеми податкової оптимізації, що зрештою не принесе жодного фіскального ефекту, та завдасть шкоди і здоров'ю, і транспортним засобам споживачів. За цієї причини акцизне оподаткування в Україні потребує суттєвого вдосконалення, яке слід проводити шляхом унеможливлення тінювого обігу підакцизних товарів а також забезпечення виконання цим платежем не лише фіскальних завдань, але й регулюючих функцій [4].

Тому основними напрямками вдосконалення механізму оподаткування підакцизних товарів, повинні бути: запровадження від підробок більш захищених акцизних марок; забезпечення стабільності ставок цього податку тривалий період; суттєве збільшення переліку підакцизних товарів за рахунок предметів розкоші (ювелірні вироби, дорогі імпорتنі автомобілі тощо).

Отже, невідкладною на сьогодні потребою є необхідність вдосконалення порядку нарахування і сплати акцизу шляхом посилення його регулюючих властивостей та розширення бази оподаткування. А також значну увагу в процесі справляння акцизного податку фіскальним органам слід приділяти боротьбі з незаконним виробництвом та обігом підакцизних товарів.

Література

1. Соколовська А. М. Система податкових пільг в Україні в контексті європейського досвіду / А. М. Соколовська, Т. І. Єфименко, І. О. Луніна та ін. – К. : НДФІ, 2012. – с. 237.
2. Данілов О.Д. Проблеми справляння акцизного збору та шляхи їх усунення / О. Д. Данілов, Т. В. Паєнко // Фінанси України.– 2011. - №5. – с.58.
3. Загорский В. С. Концептуальные направления реформирования налоговой системы Украины / В. С. Загорский // Налогообложение : проблемы науки и практики. – 2008. – №9. - с. 23.
4. Боровик П. М., Ладиженська В. О. Проблеми акцизного оподаткування в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/24131/19-Borovik.pdf?sequence=1>

УДК 336. 221: 334. 72 (4)

АЛЬТЕРНАТИВНІ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ РОЗВИНЕНИХ КРАЇН СВІТУ

Кушнір В. – ст. 4 курсу, гр. Фвн - 41

Науковий керівник – к.е.н., викладач Волощук Р.Є.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Питання про оподаткування малого бізнесу набуло особливої актуальності ще в перехідній економіці України. Наявність малоефективних виробництв, зниження зайнятості, соціальні і, як наслідок, політичні проблеми роблять життєво необхідним створення умов для діяльності у незалежних від держави і великого капіталу. Створення простого і зрозумілого податкового режиму, що супроводжується зниженням витрат на ведення обліку, надання звітності, а також зниження податкового тягаря, дозволило б вирішити ряд проблем, що постали на даному етапі перед українським суспільством.

Формування основних засад оподаткування малого підприємництва здійснюється у рамках національної економічної політики. Історично в основних центрах світової економіки - США,

Європейському союзу та Південно-Східній Азії - побутують суттєво відмінні стандарти й уявлення щодо ролі держави як власника та суб'єкта управління економічними процесами, а також стосовно особистої відповідальності громадян за свій добробут і гарантії забезпечення на випадок економічних і соціальних ризиків. Відповідно до цих визначальних факторів і склалися системи формування економічної політики взагалі й підтримки малого підприємництва зокрема.

В Україні функціонує досить широка сфера застосування системи спрощеного оподаткування малого бізнесу. По - перше, витрати на сплату податків для малого підприємства з великою ймовірністю є вищими ніж для великого, оскільки підготовка документації, необхідної для податкового декларування, потребує певної кількості підготовлених працівників; по - друге, можна

припустити, що при рівних ставках оподаткування ефективна ставка оподаткування прибутку для малого підприємства буде більшою [2]. У таких випадках застосовуються знижені податкові ставки. Дана практика застосовується в Бельгії, Канаді, Фінляндії, Японії, Люксембургу і Великобританії. Швейцарія використовує прогресивне оподаткування прибутку корпорацій. У Канаді контрольовані канадцами приватні корпорації одержують податкову знижку, що зменшує федеральний податок на 16%.

У Франції для підприємств із сукупним річним оборотом, що не перевищує певної межі застосовується контрактний податок або *forfait*. Контрактні методи відрізняються від інших методів визначення податкового зобов'язання тим, що вони ґрунтуються на попередній згоді між платником податків і податковою владою щодо встановлення податкових зобов'язань, виходячи з оціненого, а не фактичного прибутку.

В Ізраїлі застосовується метод визначення податку, заснований на зобов'язанні за непрямыми ознаками, *tachshiv*. Прибуток встановлюється в залежності від виду діяльності малого підприємства і від наявності в його розпорядженні необхідних для діяльності чинників, які важко сховати при перевірці. Застосування цього методу може бути доцільним для тих видів діяльності, де можливо визначити прибуток за зовнішніми ознаками [1].

Але чи діятимуть дані методи оподаткування, що впевнено функціонують у відповідних країнах в Україні? Адже, наприклад, застосування контрактних методів вимагає високої кваліфікації податкових

інспекторів і дійового контролю вищих органів за їхньою діяльністю. У будь-якому випадку, з досвідом іноземної лаконічності та справедливості нашим завданням залишається побудова такої альтернативної системи оподаткування, яка задовольняла б усі, потреби розвитку малого бізнесу в Україні. Запорукою цього є подальший розвиток загальних засад державної політики у цій сфері, адаптація законодавства до загальноєвропейських міжнародних стандартів.

Таким чином, досвід економічно розвинених країн свідчить, що застосування альтернативних режимів оподаткування з метою стимулювання розвитку малого бізнесу є ефективним на початкових етапах трансформації економіки держави при радикальній зміні системи організації національної економіки. Тривале застосування альтернативних режимів оподаткування підвищує ризик використання суб'єктів малого бізнесу у схемах ухилення від сплати податків. Досвід розвинених країн світу свідчить, що вищу фіскальну ефективність мають цільові інвестиційні преференції малому бізнесу, елементи прогресивного оподаткування прибутку, спрощення реєстрації малого бізнесу, спрощення ведення обліку та складання звітності. З точки зору фіскальної та регуляторної ефективності існування кількох режимів оподаткування в одній національній економіці є не виправданим. У контексті стимулювання розвитку малого бізнесу ефективнішим є комплексне застосування заходів підтримки малого бізнесу (фіскальних та адміністративних) в рамках єдиної національної податкової системи.

Література

1. Гончаров Н. В. Напрями розвитку інтеграційних процесів у сфері фінансової підтримки малого підприємництва / Н. В. Гончаров // *Фінанси України*. – 2014. - № 8. - С. 75-83.
2. Касьяненко М. М. Організація роботи та управління органами державної податкової служби України : навч. посібник / М. М. Касьяненко, М. В. Гринюк, П. В. Цимбал. – Ірпінь : Академія ДПС України, 2001. – 229 с.

УДК 351.713:336.226.322(477)

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АДМІНІСТРУВАННЯ ПДВ В УКРАЇНІ

Кушнір Т. – ст. 4 курсу., гр. Фвн-41

Науковий керівник – к.е.н., викладач Волошук Р. Є.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

На сьогоднішній день адміністрування податку на додану вартість, в Україні залишається найбільш значущими та актуальними у сфері взаємовідносин держави і платників податків. Від моменту запровадження ПДВ у 1992 році і до теперішнього часу відбуваються численні дискусії як з приводу доцільності запровадження даного податку, так і щодо вдосконалення методів та інструментів його адміністрування. Дана тема є актуальною особливо сьогодні коли відбуваються численні, постійні зміни Податкового кодексу, у тому числі це стосується податку на додану вартість. Так, з початку поточного року набули чинності нові правила адміністрування податку на додану вартість в Україні.

Питання адміністрування ПДВ досліджувала низка вчених, серед яких можна виділити таких як: М. О. Матухно [1], К. В. Колісниченко, А. О.

Цибульова [2], О. М. Тимченко та інші. Проте деякі аспекти справляння ПДВ потребують дослідження з подальшою розробкою напрямів вдосконалення.

Метою статті є дослідження сучасного стану адміністрування ПДВ і на цій основі розробка напрямів підвищення ефективності справляння даного податку.

Податок на додану вартість в Україні є одним з найбільш суперечливих податків. Адже з одного боку він є важливим джерелом наповнення державного бюджету, а з іншого, – нестабільність регулювання та складне адміністрування, можуть призвести до економічної загрози країни. Це пов'язано з недосконалістю адміністрування та механізмом функціонування.

Оскільки ПДВ є непрямим податком, то це накладає відбиток на специфіку його адміністрування. Те, що податок непрямий означає, що сума податкових